

Universitätsbibliothek Paderborn

**Jncipit solemne opus expositionis Euangeliorum
dominicalium tocius anni reuerendi magistri Alberti de
Padua ordinis frat[rum] heremitaru[m] sancti Augustini**

Albertus <de Padua>

VIme, 1480

Prima pars

urn:nbn:de:hbz:466:1-30888

non fuisset beata virgo ceteris sanctis felicie et generatione Christi
nisi excellentius omnibus sanctis dei verbum habuisset in corde te.

**Dñica Quarta quadragesime. prima pa-
rs sermonis**

Bh̄t Ihesus transmarie galilee quod est tiberiadis
et sequebatur eum multitudo magna te. Johis. 6.
hoc id est legit̄ Mat. 14 et Mar. 6. et Luc. 9. Cursu
penitentie incepimus prima dñica. qn̄ cum ihu de-
sertum introiunimus. sed in secunda dñica adhuc quasi a longe
ostendit nobis xps terminū istius cursus ut ardencius tendere
mus qn̄ adduxit nos super montē tu p̄e. Ja. et Jo. et demonstra
uit transfigurationis gloriam. qz vero ostingit defectus in cur-
su ex causa aliquā exteriōri. Ideo in tercia dñica eiecit demonem
nos infestantē. h̄ ne deficitamus ex cā interiori ppter nimū labo-
rem. Ideo in dñica p̄fici reficit oēm penitentium multitudinem
trans mare galilee in deserto. de qua refecione agit̄ in euange-
lio hodierno. In q̄ tria tangunt̄. Prī. nū ē circūstācie duenīens
q̄litas. Scdm̄ ē miraculi expediēs oportūitas ibi Cū subleuallz
ergo. Terciū est bñificij sufficiens largitas. ibi. Dicit ergo eis
ihu facite hoies discubere. A Circa primū quatuor cir-
cumstance miraculo p̄mittunt̄. Prima est regionis i qua vīz re-
gione factū sit miraculū. unde dicit: Abh̄t ihu transmarie galil-
lee: mare appellat̄ lacus ille iuxta moarem iudeoz. qui oīnez
aggregationem aquaz mare appellant. sed illud id est mare abo-
noie d̄ mare tyberiadis. Vñ subdit: qd̄: quidē est mare tyberi-
adis. appellat̄ etiam alio noīe. qz d̄ lacus genazaret. mare qui
dem d̄ galilee ppter galileam p̄uintiam quaz influit mare. aut
tyberiadis ppter famosaz ciuitatem ibidez situatam. quam hero-
des edificauit in honorem tyberij cesaris. d̄ aut lacus genaza-
ret. vel ppter auram que ibi regnat. aut ppter quandaz paruā
regionem in eo que temperatissima est et cōuenientissima omni
genere arboroz. iste lacus fit iordanē influente et extendit centū
et quinquaginta stadij in longitudine. 41. vero in latitudine
Noct̄ q̄ xpus audīt morte Johis b̄p statim nauem ascendit
et discipulis. et transfretauit hoc mare galilee. et venit in bethsa-
ydam ciuitatem petri et andree atq̄ philippi introiuitq̄ deser-
tum magnū ut vacaret contemplationi et discipulis seorsū a tur-
bis. Nam ut dicit Mar. Tot confluēbant ad xp̄m ut nec qui
dem spatiū manducandi haberent. Secunda circumstantia est
honorabilis comitiae: Et sequebatur cum multitudo magna:

Sermo

quod est valde honorabile principi. Proo: 14. In multitudine
ppli dignitas regis et in paucitate plebis ignomia principis.
vbi consideranda est deuotio istius multitudinis. qz xps clam
ab eis recedens eos tñ non latuit a relatis cinitatibus secuti sunt
eum pedestres usq; in deserti. B Nota q sequi debemus
xpm sicut ipius principem cu honore. ps. Nos aut ipius ei et
oues pascue eius. Item sicut seruus dñm cu timore. Genes. 33
precedat dñs meus a ego paulatim sequare vestigia eius. Itē
sicut exercitus ducem cu vigore. Ibla. 55. Ecce testem plis. de
di eum ducem ac preceptorum gentib;. Item sic viator ducor
rem sine errore. Proo: 4. ducam te p semitas equitatis quas si
ingressus fueris. non artabund gressus tui. Mich. 2. Ascendit
iter pandens an eos. Item sicut oues pastorem sine deuiciōe
Io. 10. cu pprias oues emiserit ante eas vadit a oues illum se
quunt. Item sicut discipuli doctoz cu omni intentione. Ibla. 2
Venite ascendamus ad montem dñi a ad montes dei Jacob. a
docebit nos vias suas: ps. docuisti me a iuuentute mea et usq;
nunc. Item sicut filius p̄em cu amore. Hiere. 3. P̄em vocabis
me. a post me ingredi non cessabis. Item seqnamur es. qz ipse
est finis nostrorū desideriorū toto seruore. quēadmodū amans
sequit rem amataz. ps. Adhuc aīa mea post te. me suscepit de
xtera tua. sed nisi xps inuitet nullus sequit. vnde dicit Ambro
li. de bono mortis. seqmur te dñe ihu sed vt sequamur acerse.
quia sine te nullus ascendit. tu enim via es veritas vita possibi
litas fides premiū. Suscipe tuos quasi via. affirma quasi vitas
vinifica quasi vita. Deinde ponit causa motiva quare sequeba
tur eu turba: qz videbant signa: signa viz magna: inaudita
inuisita a salutifera Exo. 2. multiplicabo signa a ostenta mea
in terra: que faciebat virtute ppria: sup his qui infirmabantur
Luc. 6. Virtus de illo exhibat a sanabat omnes. Tertia circum
stantia est qntuz ad locum: subiit ergo: a superius iuit in mo
tem ihus a ibi sedebat cu discipulis suis: Beda. non inquit sim
pli citer sedebat cu discipulis suis. sed diligenter loquens aliqd
eis a eos ad seipsum auertens. Reliquit aut turbam in valle
et cu pares familiaribus sibi discipulis ascendit in montem. naz
hm Crib. ad vacanduz attemplationi fugienda est multitudo a
locus solitarius eligendus. Quarta circumstantia est temporis
erat aut proximuz pascha hm q dicit Beda. circa hoc festuz pa
ste. Johannes baptista fuit decollatus. et post annuz sequenti
festo pasche crucifixus est xpus: dies festus indeoruz: huc festiu

tas erat eis celeberrima. quia tūc fuerant liberati a bultute egis-
ptiorū. Exo. 12. Habebitis hanc diem in monumentū et celebra-
bitis eam solennez dño in generationibz vestris cultu sempiter-
no et bene dicat q̄ erat dies festus iudeoz quia iudei tpe illo ce-
lebrabant festiuitates non ad dei honorem sed magis ppter va-
titates et commissationes atqz mundana solacia quibus intende-
bant. et ppter hoc dicit eis dñs. Vsa. i. Neomeniam et sabbatuſ
et festiuitates alias non feram.

Secunda pars.

Ecundo cum d. Cum subleuasset ergo. tangit̄ diuini
operis expediens oportunitas. Nam multitudo ppli
erat magna indigens cibo. discipuli aut̄ erant pau-
peres quibus nō suppetebat facultas ministrandi lo-
cus etiam desertus carebat panibz. unde ad subuenientū huic
indigentie sic angustate ex omni parte nō restabat. nisi diuine
operationis remedium. C Circa istam igit̄ ptem tria facit
Primo tangitur xp̄i benignus aspectus: Cum subleuasset er-
go oculos ihesus: subleuasset dicit̄ oculos. qz post priuata col-
loquia spūali. direxit intentionem vt consideraret de his qui euz
sequebant̄. Nota q̄ oculi xp̄i sunt speciosi ut delectent. Geneb.
49. Puleriores sunt oculi eius vīno. sunt lucidi ut illuminent.
Eccle. 22. Oculi dñi lucidiores sunt sup̄ solem. sunt mundi ut si
ne infectione etiam infecta aspiciant. Abac. i. Mundī sunt oculi
tui dñe ne videoas malū affectuose sez et cu infectione et ad ini-
quitatem respicere non poteris. Item sunt contemplatiui. ita ut
nulla creatura sit inuisibilis in aspectu eius. Proi. 16. In omni
loco oculi dñi contemplati bonos et malos. Item sunt ardentes.
Dan. 10. Facies eius sicut facies fulgoris. et oculi eius ut lam-
pas ardens. Et hoc Ideo ut omne malum dissipet iniquitu suo.
Proi. 2. Sicut glacies dissoluit̄ intuitu solis. Et sicut fluit ce-
ra a facie ignis. sic perit omne malū a facie dei. Itē oculi dñi sunt
benigni ad conspectuz nostre indigentie. ps. Oculi eius in pa-
perem respiciunt. tales igitur oculos: cum subleuasset dominus
ihesus: et vidisset: benigno et misericordi aspectu. vñ in Lqat.
vidit turbam magnā et misertus est eius: quia multitudo ma-
xima venit ad eum: Ista maxima multitudo quadruplici indi-
gebat materia. quia enim inter eos multi erant infirmi. Ideo
vt dicit Mathewus. Exiens ihesus curauit laugm̄dos eorum.